

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi tuloverolain, tuloverolain 77 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen, verotusmenettelystä annetun lain 16 §:n ja verontilityslain 12 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan tuloverolakia, tuloverolain 77 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöstä, verontilityslakia ja verotusmenettelystä annettua lakia muutettavaksi.

Tuloverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että asunnon ja työpaikan välisten matkojen verovähennysoikeuden enimmäismäärää korotetaan 3 000 markalla. Matkakustannusten 3 000 markan omavastuuosuutta ehdotetaan pienennettäväksi työttömältä työnhakijalta 270 markalla jokaiselta täydeltä työttömyyskuukaudelta. Omavastuuosuus olisi kuitenkin vähintään 540 markkaa. Työnantaja voisi korvata verovapaasti toissijaiseen työpaikkaan tehdystä matkasta johtuvat matkustamis- ja majoittumiskustannukset. Jos työnantaja ei ole niitä korvannut, verovelvollinen voisi vähentää tällaisista matkoista aiheutuneet matkustamiskustannukset ja välttämättömät majoittumiskustannukset tulonhankkimismenoina.

Seurakuntien osuutta yhteisöveron tuotosta ehdotetaan alennettavaksi yhdellä prosenttiyksiköllä siten, että valtion osuus vastaavasti

nousisi yhdellä prosenttiyksiköllä.

Elinkeinotoimintaan tai maatalouteen liittyvä takausvelan korko ehdotetaan vähenskelpoiseksi.

Henkivakuutuksen määritelmä ehdotetaan lisättäväksi lakiin.

Luonnollisen henkilön saama vähäinen valuuttakurssivoitto ehdotetaan 3 000 markkaan saakka verovapaaksi.

Taloudellisen yhdistyksen muuttuminen osuuskunnaksi ei katkaisisi omistujan laskentaa myyntivoittoverotuksessa, vaan osuuskunnan osuudet katsottaisiin hankituiksi silloin, kun verovelvollinen on hankkinut osuutensa taloudellisessa yhdistyksessä.

Huippu-urheilijoille maksettava valmennus- ja harjoitteluapuraha ehdotetaan pysyvästi verovapaaksi.

Palkan verovapautta koskevan niin sanotun kuuden kuukauden säännön siirtymäaikaa ehdotetaan jatkettavaksi vielä vuodella.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan vuoden 1999 alusta. Esitys liittyy valtion vuoden 1999 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

1.1. Matkakustannukset

Asunnon ja työpaikan välisiä matkakustannuksia voi vuodelta 1998 toimitettavassa verotuksessa vähentää enintään 20 000 markkaa siltä osin kuin ne ylittävät 3 000 markan suuruisen omavastuuosuuden. Ylärajaa korotettiin tämän vuoden alusta 4 000 markalla. Kuluvana vuonna niitä, jotka saavat verotuksessa enimmäismääräisen matka-

kuluvähennyksen, on arviolta noin 20 000. Kaiken kaikkiaan matkakuluvähennys myönnetään vajaalle 700 000 verovelvolliselle.

Matkakuluvähennys nousee korkeaksi tavallisesti niillä, jotka käyttävät omaa autoa työmatkoilla. Esimerkiksi Valtion Rautateiden vuosilippu Helsingistä Tampereelle tai Turkuun maksaa 17 160 markkaa. Kun oma auto hyväksytään halvimmaksi kulkuneuvoksi, matkakuluvähennyksen yläraja ylittyy päivittäisen edestakaisen työmatkan ollessa pidempi kuin 83 kilometriä.

Hallituksessa on pohdittu keinoja työvoiman liikkuvuuden parantamiseksi. Yhtenä keinona on matkakuluvähennyksen laajentaminen. Ylärajan korotuksella voitaisiin osaltaan kannustaa ihmisiä hakeutumaan entistä kauempaa työhön. Tämän vuoksi ylärajaa ehdotetaan korotettavaksi 3 000 markalla.

Työllisyyden kannalta myös matkakuluvähennyksen omavastuuosuudella on merkitystä. Matkakuluvähennyksen 3 000 markan suuruinen omavastuuosuus voi vaikuttaa työttömän halukkuuteen vastaanottaa työtä. Samansuuruisista kuukausittaisista matkakustannuksista vain osan vuotta työssä oleva voi saada työkuukautta kohti pienemmän vähennyksen kuin koko vuoden työssä käynyt.

Alueellisen liikkuvuuden tukemiseksi ehdotetaan asunnon ja työpaikan välisten matkakustannusten 3 000 markan suuruiseen omavastuuosuutta koskevaan sääntöön muutosta. Muutos koskisi tilanteita, joissa henkilö on osan verovuotta työttömänä. Esityksessä ehdotetaan, että matkakuluvähennyksen omavastuuosuutta pienennettäisiin 270 markalla jokaiselta täydeltä työttömyyskuukaudelta. Vähäisten matkakustannusten sulkemiseksi järjestelyn ulkopuolelle omavastuu olisi ehdotuksen mukaan aina vähintään kahta kuukautta vastaava määrä eli 540 markkaa. Täysi työttömyyskuukausi laskettaisiin työvoimamahallinnossa sovellettavin perustein eli työttömyysaikaan luettaisiin ne päivät, joilta työtön on saanut työttömyyspäivärahaa, työmarkkinatukea tai muuta vastaavaa tukea. Tällä tavoin vähennyksen monimutkaistuminen olisi hallittavissa sekä verohallinnossa että tiedot ilmoitettavissa kansaneläkelaitoksessa, työttömyyskassoissa ja työvoimaviranomaisissa.

1.2. Kaksi varsinaista työpaikkaa ja matkakulut

Yhden työnantajan palveluksessa olevalla henkilöllä on yleensä yksi varsinainen työpaikka. Työnantaja ei voi verovapaasti korvata asunnon ja mainitun varsinaisen työpaikan välisiä matkakuluja, vaan matkakulut ovat verotuksessa vain rajoitetusti vähennyskelpoisia. Viime vuosina tilanne on alkanut muuttua muun muassa elinkeinoelämän kansainvälistymisen ja työsuhteiden monimuotoisuuden vuoksi. Siksi työntekijällä voi myös saman työnantajan palveluksessa olla useampia varsinaisia työpaikkoja, ja ne voivat sijaita jopa eri valtioissa. Jos henkilö

tekee esimerkiksi työtä keskimäärin kolmena päivänä viikossa kotipaikkakunnallaan ja lisäksi työskentelee saman työnantajan pääkonttorissa kahtena päivänä viikossa eri paikkakunnalla, työnantaja ei oikeuskäytännön mukaan voi verovapaasti korvata matkai- ja majoittumiskustannuksia verovelvollisen kotipaikalta toiselle varsinaiselle työpaikalle (KHO 1991 T 3970 ja 1995 T 1408)

Useampia varsinaisia työpaikkoja on yksityisen sektorin lisäksi entistä useammin myös julkishallinnossa, jossa on yhdistetty organisaatioita.

Edellä olevan vuoksi esityksessä ehdotetaan, että työnantaja voisi korvata verovapaasti matkustamis- ja majoituskustannukset toissijaiselle työpaikalle, mutta ei maksaa päivärahaa. Jos työnantaja ei korvaisi näitä kustannuksia, verovelvollinen voisi vähentää ne verotuksessaan.

1.3. Valtion ja seurakuntien osuus yhteisöveron tuotosta

Yhteisöt maksavat yhteisöveroa 28 prosenttia tulostaan. Yhteisövero jaetaan valtion, kuntien ja seurakuntien kesken siten, että valtion osuus on 57 prosenttia, kuntien osuus 40 prosenttia ja seurakuntien osuus 3 prosenttia.

Seuraavasta taulukosta käy selville yhteisöveron tuoton kehitys.

Vuosi	Yhteisöveron tuotto milj. mk	Tilitetty valtiolle milj. mk	Tilitetty kunnille milj. mk	Tilitetty seurakunnille milj. mk
1993	1 166	602	525	39
1994	2 302	1 193	1 032	77
1995	10 337	5 359	4 631	347
1996	16 185	8 391	7 251	543
1997	24 528	12 667	11 037	824

Vaikka yhteisöveron tuotto on voimakkaasti kasvanut, valtion velka on samanaikaisesti lisääntynyt tuntuvasti. Myös eräiden kuntien rahoitustilanne on huonontunut. Sitä vastoin seurakuntien rahoitusasema ei ole yleensä huonontunut vaan parantunut tuntuvasti viime vuosina. Tämän vuoksi ehdotetaan, että yhteisöveron tuotosta kolmannes eli yhtä prosenttiyksikköä vastaava määrä seurakuntien osuudesta siirrettäisiin seurakunnilta valtiolle. Samalla seurakuntien työntekijöiden palkkojen perusteella maksettava työnantajan sosiaaliturvamaksu

(10,80 %) ehdotetaan erikseen esiteltävällä muutoksella alennettavaksi kuntien vastaavan maksun (4,75 %) tasolle. Näillä järjestelyillä pyritään varmistamaan, että kehitysyhteistyömäärärahoja voidaan nostaa ja kunnille maksettavia harkinnanvaraisia rahoitusavustuksia voidaan korottaa.

Ehdotuksen mukaan valtio saisi yhteisöveron tuotosta 58 prosenttia ja seurakuntien osuus olisi 2 prosenttia.

1.4. Takausvelan korkojen vähentäminen

Verovelvollisella on tuloverolain (1535/1992) 58 §:n mukaan oikeus laissa mainituin rajoituksin vähentää pääomatuloistaan velkojensa korot. Tulonhankkimisvelan, asuntovelan ja valtion takaaman opintovelan korot ovat vähennyskelpoisia. Säännöksen sanamuodon mukaan verovelvollinen saa vähentää vain omien velkojensa korot. Takaajan ja muun vakuuden asettajan oikeudesta vähentää korkoja, jotka hän on sitoumuksensa perusteella joutunut suorittamaan, ei ole erikseen säädetty.

Oikeuskäytännön mukaan takaaja ei saa vähentää korkoja, jotka hän on sitoumuksensa perusteella joutunut maksamaan, jollei velan poikkeustapauksessa voida katsoa muodostuneen hänen omaksi velakseen. Poikkeuksena on tapaus, jossa isä oli oma-velkaisena takaajana tosiasiallisesti vastuussa maksukyvyttömän tyttärensä velasta ja sai vähentää maksamansa korot (KHO 1970 II 540). Lisäksi poikkeuksena on tapaus, jossa verovelvollinen, joka oli perheeseen omistanut osake-enemmistön sittemmin konkurssiin menneessä yhtiössä ja saanut siitä elantonsa, sai vähentää takaajana maksamiensa yhtiön velkojen korot ansiotoiminnan korkoina (KHO 1985 II 576).

Päävelallinen, joka on maksanut takaajalle tämän suorittamia lyhennyksiä ja korkoja vastaavan suorituksen eli takautumisvelan, ei oikeuskäytännössä ole saanut vähentää osaaan siitä korkona (KHO 1993 T 5215).

Verotuskäytännössä on tiukasti pitäyditty vaatimuksessa, että vain omasta velasta maksetut korot ovat vähennyskelpoisia. Takaajan maksamia korkoja on hyväksytty vähennykseksi vain, jos takaus on annettu olosuhteissa, jotka liittyvät läheisesti verovelvollisen omaan tulonhankintaan. Tyypillisesti ehtojen on katsottu täyttyvän tapauksissa, joissa takaajana on ollut yhtiössä päätoimisesti työskennellyt osakeyhtiön enemmistöosakas, jo-

ka on saanut siitä toimeentulonsa.

Saadakseen vähentää korkoja, takaaja on saattanut menetellä niin, että hän on siirtänyt velan omiin nimiinsä päävelallisen tultua maksukyvyttömäksi. Takaaja on voinut myös ottaa velkaa maksaakseen takaamansa velan. Korkojen vähentäminen on näissä tilanteissa kuitenkin usein eväty siitä syystä, että takaajan kannalta arvioitaessa velan käyttötarkoitus ei ole oikeuttanut korkovähennykseen.

Vuosikymmenen alun laman seurausilmiöihin kuuluu myös takausvelallisten määrän tuntuva kasvu. Kohtuussyistä olisi siten perusteltua, että takaaja voisi nykyistä laajemmin saada vähentää tosiasiallisesti maksamansa velan korot. Vähennysoikeuden ei tulisi kuitenkaan olla rajoittamaton, sillä oikeus vähentää muita kuin omia korkomenoja on vastoin tuloverotuksessa yleensä noudatettuja edellä kuvattuja periaatteita. Tämän vuoksi esityksessä ehdotetaan, että takaaja voisi vähentää elinkeinotoimintaan tai maatalouteen liittyvän velan korot, jotka ovat kertyneet siitä alkaen, kuin päävelallinen on todettu maksukyvyttömäksi. Näin rajoitettuna säännös tulisi kattamaan ne takaustilanteet, joissa takaajan vastattaviksi tulleet velat ovat yleensä olleet suurimmat.

Lisäksi ehdotetaan kohtuussyistä, että alkuperäinen velallinen saisi vähentää takaajalle maksamaansa hyvitykseen sisältyvän velan korkoa vastaavan osuuden korkoa koskevien säännösten mukaisesti.

1.5. Valuuttakurssivoitto

Tuloverolain 29 §:n laajan tulokäsitteen mukaan kaikki verovelvollisen rahana tai rahanarvoisena etuutena saamat tulot ovat veronalaisia, ellei niitä ole säädetty veropaiksi. Näin ollen myös kurssivoitot ovat veronalaisia. Ne ovat tuloverolain 32 §:n mukaan pääomatuloa.

Oikeuskäytännössä (esimerkiksi KHO 1993 B 515) on katsottu, että vain realisoitunut kurssivoitto on veronalaista tuloa. Ratkaiseva ajankohta on se, jolloin valuutta muutetaan Suomen markoiksi. Pelkkä kurssimuutos ei realisoi tuloa, vaan vaaditaan kurssimuutoksen lopullisuutta eli sitä, että valuutta muutetaan Suomen markoiksi.

Eurosta tulee euroalueen valtioiden yhteinen valuutta vuoden 1999 alusta. Suomen markan ja muiden euroalueen maiden kan-

sallisten valuuttojen kurssit kiinnitetään euroon peruuttamattomasti kiinteällä muunto-kertoimella. Tämän jälkeen euroalueen kansallisten rahayksiköiden välillä ei ole enää kurssiriskiä. Kiinnittämishetkellä olevat kurssierot jäävät pysyviksi, koska kurssit eivät voi enää muuttua. Euron käyttöönotto ei vaikuta euroalueen ulkopuolisista valuutoista syntyviin kurssieroihin.

Verotuskäytännössä omaksutun kannan mukaan kurssivoitto realisoituu silloin, kun verovelvollinen muuntaa valuuttatilinsä tai valuuttansa siirtymäkauden aikana Suomen rahaksi eli markoiksi tai euroiksi. Viimeisetkin kurssierot realisoituvat silloin, kun pankit muuntavat kaikki euroalueen valuuttamääräiset tilit euromääräisiksi. Kun muunto tapahtuu vuoden vaihteessa 2001—2002, on verovelvollisen ilmoitettava kurssivoitto viimeistään vuoden 2002 veroilmoituksessa.

Useilla kotitalouksilla on joko käteisvaluuttaa tai valuuttatilejä. Tähän saakka ei käytännössä pieniä kurssivoittoja ole juuri-kaan ilmoitettu veroilmoituksella. Verovelvolliset eivät ole ilmeisesti mieltäneet kurssivoittoa veronalaiseksi tuloksi. Tarkoituksenmukaista onkin jatkaa nykyistä käytäntöä siten, että säädetään verovapaaksi luonnollisten henkilöiden ja kuolinpesien vähäiset muut kuin tulonhankkimistoimintaan liittyvät kurssivoitot. Tämän mukaisesti ehdotetaan, että näiden valuuttakurssivoittojen yhteismäärä olisi verovapaata enintään 3 000 markkaan asti vuodessa.

1.6. Omaisuden hankinta-ajankohta luovutusvoittoverotuksessa

Tuloverolain 24 §:n 4 momentissa säädetään verovelvollisen toimintamuodon muutoksessa saamien osakkeiden ja osuuksien hankinta-ajankohdasta. Verovelvollisen aikaisempaa osuutta vastaavat uuden yhtiön osakkeet tai osuudet katsotaan hankituiksi silloin, kun verovelvollinen on hankkinut ennen muodonmuutosta osuutensa toimineessa yhtiössä tai kuolinpesässä. Säännös soveltuu vain siinä lueteltuihin muodonmuutostilanteisiin. Sitä vastoin säännös ei nyky muodossaan soveltuisi, jos taloudellinen yhdistys muutetaan osuuskunnaksi. Siten esimerkiksi Helsingin Puhelinyhdistyksen muuttaminen osuuskunnaksi katkaisisi ilman eri sääntelyä omistusajan, joka laskettaisiin siitä ajankohdasta, jolloin muodonmuutos on merkitty kaupparekisteriin eli tässä tapauksessa kesä-

kuun 10 päivästä 1998.

Taloudellisen yhdistyksen muuttaminen ta-sejatkuvuutta noudattaen osuuskunnaksi on rinnastettavissa tuloverolain 24 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuihin muihin toimintamuodon muutoksiin. Siksi olisi luontevaa, että myös osuuden hankinta-ajankohdaksi voidaan katsoa taloudellisen yhdistyksen osuuden hankinta-ajankohta. Tämän mahdollistava säännös ehdotetaan lisättäväksi tuloverolain 24 §:n 4 momenttiin. Vastava muutos on tänä vuonna tehty tuloverolakiin sitä tilannetta silmällä pitäen, että osuuskunta muutetaan osakeyhtiöksi (475/1998).

1.7. Huippu-urheilijoille maksettava valmennus- ja harjoitteluapuraha

Tuloverolain 82 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan veronalaista tuloa ei ole liikuntalain (984/1979) 21 §:n nojalla valtion varoista opetusministeriön nimeämälle huippu-urheilijalle maksettava valmennus- ja harjoitteluapuraha. Apuraha on myönnetty 30:lle olympiakisoihin valmentautuvalle mitaliehdokkaalle. Opetusministeriö nimeää apurahaa saavat urheilijat. Apurahan suuruus on ollut 60 000 markkaa vuodessa. Säännöksen soveltamisaika päättyy vuoden 1998 lopussa. Apurahajärjestelmää on tarkoitus kehittää siten, että se koskisi olympiaurheilun ohella myös muita huippu-urheilulajeja sekä paralympiaurheilua. Koska huippu-urheilijoiden apurahajärjestelmä on osoittautunut toimivaksi, ehdotetaan, että järjestelmä vakinaistetaan.

1.8. Muita muutoksia

Tuloverolaissa ei ole henkivakuutuksen määritelmää. Verotuksessa henkivakuutuksena on pidetty kuolemanvaravakuutusta ja säästöhenkivakuutusta eli elämänvaravakuutusta. Henkivakuutukset ovat joko riskivakuutuksia tai riski- ja säästövakuutuksen yhdistelmiä. Riskivakuutuksen perusteella maksetaan korvausta kuolemantapauksessa vakuutetun omaisille tai muille edunsaajille. Säästöhenkivakuutuksesta säästösumma maksetaan vakuutus sopimuksessa sovittuna aikana edunsaajalle. Koska vakuutuksen käsite on meillä ollut pitkään vakiintunut, verotuksessaan ei ole viime aikoihin asti esiintynyt suurempia ongelmia. Suomen jä-

senyys Euroopan unionissa on kuitenkin muuttanut tilannetta tältä osin.

Euroopan unionin vakuutuksia koskevassa, henkivakuutusliikkeen ensivakuutusliikkeen aloittamista ja harjoittamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetussa neuvoston ensimmäisessä direktiivissä (79/267/ETY) on henkivakuutus määritelty kattamaan huomattavan laajan joukon sellaisiakin sijoituskohteita, joihin ei sisälly lainkaan riskiä. Meillä puolestaan vakuutukseen on aina sisällyttävä sosiaali- ja terveysministeriön määrittelemä riskiosuus. Jotta riskiä sisältämättömiä sopimuksia ei pidettäisi verotuksessa henkivakuutuksina, tulisi verotuksen henkivakuutuskäsitteen noudattaa Euroopan unionin direktiivin vakuutusluokkia. Vakuutusluokista säädetään sosiaali- ja terveysministeriön antamassa päätöksessä suomalaisten vakuutusyhtiöiden ja vakuutusyhdistysten sekä Suomessa toimivien ulkomaisten vakuutusyhtiöiden vakuutusluokista (858/1995). Tämän vuoksi ehdotetaan tuloverolain 34 §:ään otettavaksi asiasta erityinen säännös. Muutos on mahdollinen EU-säännösten estämättä, sillä verotuksessa jäsenmaat voivat soveltaa erilaisia vakuutuskäsitteitä.

Samaan vakuutussopimukseen voi sisältyä erilaisia vakuutuksia. Vakuutussopimus voi käsittää esimerkiksi yhdistetyn henki- ja eläkevakuutuksen. Näissä tapauksissa on verotuksen kannalta tärkeää, että maksut kohdistetaan erikseen vähennyskelpottomiin henkivakuutusmaksuihin ja vähennyskelpoisiin eläkevakuutuksen maksuihin. Eräät ulkomaiset Suomen markkinoille tulleet vakuutusyhtiöt ovat kuitenkin kieltäytyneet erittelystä ja väittäneet henkivakuutusta maksuttomaksi, mikä on vakuutustoiminnan luonne huomioiden ottaen mahdottomuus. Koska on siten ollut epäselvää, miten tällaisen yhdistelmävakuutuksen vakuutusmaksut kohdistetaan eri vakuutuksille, asiasta ehdotetaan lisättäväksi säännös tuloverolain 34 §:ään. Sen mukaan maksujen jako suoritettaisiin vakuutusmatemaattisiin perusteisiin.

Kotitaloudelle maksettava *työllistämistuki* on verovapaata tuloa vuoteen 1999 saakka. Vuoden 1998 alusta otettiin työvoimapolitiittisen uudistuksen yhteydessä käyttöön uusi tukimuoto, niin sanottu yhdistelmätuki, jota voidaan myöntää työnantajalle, joka tekee työ- tai oppisopimuksen sellaisen työnhakijan kanssa, jolle on maksettu työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea 500 päivältä ja

joka työllistettäessä on oikeutettu työmarkkinatukeen. Yhdistelmätuki muodostuu työnantajalle maksettavasta työmarkkinatuesta ja työllistämistuesta. Myös kotitalous voi saada yhdistelmätukea.

Yhdistelmätukea voidaan maksaa työnantajalle maksupäivistä riippuen keskimäärin enintään 5 117 markkaa kuukaudessa, josta verovapaan työllistämistuen osuus on keskimäärin 2 537 markkaa ja työmarkkinatuen osuus 2 580 markkaa. Jotta työnantajalle maksettava työllistämistuki ja työmarkkinatuki olisivat samassa asemassa, ehdotetaan, että myös kotitaloudelle maksettava työmarkkinatuki olisi verovapaata tuloa vero vuosilta 1998 ja 1999.

Tuloverolain 77 §:n 1 momentin mukaan vähintään kuusi kuukautta kestävästä yhtäjaksoisesta ulkomaantyöskentelystä saatu palkka on kokonaan verovapaata tuloa edellyttäen, että verosopimuksen mukaan työskentelyvaltio voi verottaa. Nykyisen muotonsa tämä niin sanottu kuuden kuukauden sääntö sai vuoden 1998 alusta voimaan tullella lailla 1024/1997. Mainitulla lailla muutettiin vuosina 1996 ja 1997 sovellettavana ollutta lakia, jonka mukaan 60 prosenttia ulkomaantyöskentelystä saadusta palkasta oli veronalaista tuloa. Ennen vuotta 1996 voimassa olleen kuuden kuukauden säännön mukaan ulkomaantyöskentelystä saatu palkka oli niin ikään kokonaan verovapaata tuloa. Nykyisen säännöksen voimaantulomääräyksen mukaan ennen vuotta 1996 voimassa ollutta kuuden kuukauden sääntöä sovelletaan edelleen vuosilta 1996—1998 toimitettavissa verotuksissa, jos ulkomaantyöskentely on alkanut ennen vuotta 1996. Tällä määräyksellä pyrittiin lieventämään säännön muutoksesta johtuvia vaikutuksia.

Edellytykset säännön muutoksesta johtuvien vaikutusten lieventämiseksi ovat edelleen olemassa. Tämän vuoksi ehdotetaan, että kuuden kuukauden sääntöä, sellaisena kuin se oli ennen vuotta 1996, sovelletaan edelleen vuosilta 1996—1999 toimitettavissa verotuksissa vuonna 1995 tai sitä aikaisemmin alkaneesta ulkomaantyöskentelystä saatuun palkkaan. Lisäksi ehdotetaan nykyisen kuuden kuukauden säännön mukaisesti, että tämä koskisi myös ulkomaantyöskentelyä sellaisessa valtiossa, jonka kanssa voimassa olevaan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehtyyn sopimukseen sisältyvän nimenomaisen määräyksen mukaan työskentelyvaltio ei saa verottaa rakennus-, asennus- tai

kokoonpanotoimintaan liittyvästä työstä saatavasta palkasta. Tämä poikkeussäännös koskisi vuosina 1996—1999 alkanutta ulkomaantyöskentelyä. Poikkeussäännös koske erityisesti rakennustoimintaa Venäjällä.

2. Taloudelliset ja muut vaikutukset

Matkakuluvähennyksen ylärajan korottaminen nykyisestä 20 000 markasta 3 000 markalla vähentäisi verotuloja noin 20 miljoonalla markalla, josta valtion osuus olisi 10 ja kuntien 9 miljoonaa sekä kansaneläkelaitoksen sekä seurakuntien yhteensä miljoona markkaa. Ylärajan korottaminen saattaa aiheuttaa sen, että verovelvolliset kulkevat entistä kauempaa työhön omalla autolla, mikä lisää osaltaan ympäristön kuormitusta.

Asunnon ja työpaikan välisten matkakustannusten omavastuun alentaminen esityksessä ehdotetulla tavalla lisäisi matkakuluvähennyksen määrää noin 110 miljoonalla markalla. Vähennyksen saajien lukumäärä kasvaisi arviolta 22 000 henkilöllä. Toimenpiteen verotuloja alentava vaikutus olisi noin 40 miljoonaa markkaa, josta valtion osuus olisi 15, kuntien 22 ja kansaneläkelaitoksen 2 miljoonaa sekä seurakuntien miljoona markkaa.

Matka- ja majoituskustannusten korvausten verovapaus toissijaiseen työpaikkaan vähentää periaatteessa verotuloja. Näitä korvauksia on tähän saakka luettu tuloksi ainoastaan yksittäistapauksissa. Siten ehdotuksella arvioidaan olevan vain vähäinen taloudellinen merkitys verotuloihin.

Yhteisöveron tuoton jakamisen valtion ja seurakuntien kesken uudella tavoin arvioidaan lisäävän valtion verotuloja noin 250 miljoonalla markalla. Vastaavalla määrällä seurakuntien osuus pienenesi.

Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen mukaan vuosittain toistakymmentätuhatta takaa-jaa tai muuta vakuudenasettajaa joutuu maksamaan toisen yritysvelasta antamaansa takauksia. Kun kaikki takaukset otetaan huomioon, keskimääräinen velka on suuruudeltaan 124 000 markkaa. Yritysveloista maksettavat takaukset ovat suurempia kuin muista veloista. Tosin koko takausvelka ei tule aina yhden takaaajan maksettavaksi. Tämän raha-

määrän ja yritysluottojen nykyisen korkotason perusteella voidaan arvioida, että takaaajan vuosittain maksamien korkojen määrä jäisi keskimäärin alle 10 000 markkaan. Elinkeinotoimintaan ja maatalouteen kohdistuvien takausvelkojen korkojen määrän arvioidaan olevan noin 100 miljoona markkaa. Toimenpide vähentäisi verotuloja noin 25—35 miljoonaa markkaa, josta valtion osuus olisi kolme neljäsosaa.

Verovelvolliset eivät tähän saakka ole yleensä ilmoittaneet pieniä valuuttakurssivoittoja verotuksessa. Siten ehdotetulla 3 000 markan valuuttakurssivoiton verovapaudella ei olisi sanottavaa taloudellista merkitystä nykytilaan verrattuna.

Omaisuuksien hankinta-ajankohdan muuttaminen ehdotetulla tavalla merkitsee käytännössä, että niillä verovelvollisilla, jotka ovat hankkineet puhelinyhdistyksen osuutensa yli kymmenen vuotta ennen kuin myyvät yhdistyksen toimintaa jatkamaan perustetun osuuskunnan osuustodistuksen tai osakeyhtiön osakkeet, omaisuuden hankintahinnaksi katsotaan puolet myyntihinnasta. Silloin vero myyntihinnasta on 14 prosenttia. Muutoksen vaikutukset riippuvat toisaalta omaisuuden kurssikehityksestä ja toisaalta siitä, kuinka moni verovelvollinen myy tällaista omaisuutta. Näitä seikkoja on vaikea arvioida.

Huippu-urheilijoille maksettavan valmennus- ja harjoitteluapurahan vakainaistamisella ja laajentamisella koskemaan muitakin kuin olympiaurheilijoita ei ole sanottavaa taloudellista merkitystä verotulojen määrään.

Palkan verovapautta koskevan niin sanotun kuuden kuukauden säännön siirtymäkauden jatkaminen liittyy erityisesti Venäjän projektivientiin ja siihen, että Suomen ja Venäjän välinen uusi verosopimus ei ole vielä voimassa. Siirtymäajan jatkamisella ei siten ole merkittäviä verotuloja vähentäviä vaikutuksia.

Esitykseen liittyvillä muilla ehdotuksilla ei ole merkittävää taloudellista merkitystä verotuloihin.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Tuloverolaki

24 §. *Toimintamuodon muutokset.* Pykälän 4 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös taloudellisen yhdistyksen osuuden tilalle saatavan osuuskunnan osuuden hankinta-ajankohdasta tilanteissa, joissa taloudellinen yhdistys muutetaan osuuskunnaksi 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettulla tavalla. Osuus katsottaisiin hankituksi silloin, kun verovelvollinen on hankkinut osuuden taloudelliseen yhdistykseen.

31 §. *Luonnollisia vähennyksiä koskevat erityiset säännökset.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 6 momentti, jonka nojalla verovelvollinen voisi vähentää toissijaiselle työpaikalle tehdyistä matkoista aiheutuneet matkakustannukset ja kohtuulliset majoituskustannukset siltä osin kuin työnantaja ei ole niitä korvannut. Toissijainen työpaikka määriteltäisiin jäljempänä 71 §:ssä. Matkakustannukset vähennettäisiin luonnollisena vähennyksenä matkasta aiheutuneiden todellisten kustannusten suuruusena. Jos matka on tehty verovelvollisen omalla autolla, vähennyksen määränä pidettäisiin verohallituksen 93 §:n 2 momentin nojalla vahvistamaa määrää. Kohtuullisilla majoituskustannuksilla tarkoitetaan esimerkiksi hotellihuoneen hintaa, mutta ei useamman huoneen huoneiston vuokraa jollei sitä pidetä esimerkiksi edustustehtävien vuoksi välttämättömänä. Asunnon ja työpaikan välisiä matkoja koskevia säännöksiä sovellettaisiin niihin matkoihin, jotka tehdään toissijaisen työpaikalla olevan majoituspaikan ja toissijaisen työpaikan välillä.

33 §. *Koron veronalaisuus.* Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan korkoon rinnastettavana hyvityksenä pidetään myös takaajan tai muun vakuuden asettajan alkuperäiseltä velalliselta saamaa hyvitystä siltä osin kuin hän on vähentänyt vastaavan määrän 58 a §:n nojalla.

34 §. *Henkivakuutuskorvausten veronalaisuus.* Henkivakuutuksen määritelmä ehdotetaan lisättäväksi pykälän 1 momenttiin. Henkivakuutuksena pidettäisiin vakuutus sopimusta, jossa on sovittu vakuutetusta ja edunsaajasta ja joka kuuluu EU:n vakuutuksia koskevassa direktiivissä tarkoitettuihin hen-

kivakuutusluokkiin 1 a, 1 c, 2 ja 3 sen mukaan kuin Suomen vakuutuslainsäädännössä ja sen nojalla säädetään. Sosiaali- ja terveysministeriö on päätöksessään määritellyt vakuutus sopimukset, jotka kuuluvat kyseisiin luokkiin. Koska päätös koskee myös muun muassa eläkevakuutuksia, ehdotettu viittaussäännös ei kuitenkaan koskisi henkivakuutusluokkaan 1 b kuuluvia vakuutuksia.

Pykälän 4 momenttiin ehdotetaan muutosta, jonka mukaan useita vakuutuksia käsittävän vakuutuksen vakuutusmaksut kohdistetaan eri vakuutuksille yleisesti sovellettavin vakuutusmatemaattisin perustein. Jos vakuutusmaksuja ei ole kohdistettu eri vakuutuksille vakuutuskirjassa, tiedon vakuutusmaksujen jaosta saa käytännössä vakuutusyhtiöstä. Nämä perusteet vahvistaa viime kädessä sosiaali- ja terveysministeriö. Jako voitaisiin katsoa vakuutusmatemaattisesti oikein tehdyksi, jos kunkin vakuutuksen maksu vastaisi sillä katettavaa vakuutusturvaa. Käytännössä henkivakuutusturvan sisältävissä eläkevakuutuksissa kuolemanvaraturvan osuus vaihtelee parista prosentista yli kymmeneen prosenttiin vakuutuksen kestosta sekä vakuutetun iästä ja sukupuolesta riippuen.

53 §. *Eräät verovapaat pääomatulot.* Pykälän 1 momentin 8 kohtaan ehdotetaan otettavaksi säännös, jonka mukaan luonnolliselle henkilölle tai kuolinpesälle olisivat muuhun kuin tulonhankkimistoimintaan liittyvät valuuttakurssivoitot verovapaita 3 000 markkana saakka. Tulonhankkimistoimintaan liittyvät voitot olisivat kuten tähänkin saakka veronalaista pääomatuloa. Niin ikään tuloverolain mukaan verotettavalle yhteisölle valuuttakurssivoitot olisivat edelleen veronalaista tuloa.

58 a §. *Takausvelan koron vähennyskelpoisuus.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jossa säädetään takaajan ja muun vakuuden asettajan oikeudesta vähentää velan korkoja.

Takaajalla olisi säännöksen mukaan oikeus vähentää sitoumuksensa perusteella maksamansa velan korot, jotka ovat kertyneet siitä alkaen, kun päävelallinen olisi todettu maksukyvyttömäksi. Edellytyksenä olisi, että päävelallinen olisi esimerkiksi ulosotossa todettu varattomaksi. Säännös estäisi korkovähennyksen saamiseen tähtäävät järjestelyt sellaisissa tapauksissa, joissa päävelallinen

olisi maksukykyinen. Myös korkovähennyksen myöntäminen kahteen kertaan vältettäisiin. Aikaisemmalta ajalta korot on saatettu velallisen ja velkojan välisellä sopimuksella lisätä pääomaan, ja velallinen on voinut saada ne vähennykseksi verotuksessaan.

Henkilöllä, joka on asettanut omaisuutensa vakuudeksi toisen velasta, olisi sama oikeus korkojen vähentämiseen kuin takaajalla. Siten esimerkiksi pantiksi annetun omaisuuden omistajalla olisi myös oikeus vähentää pantin realisoinnin yhteydessä suoritetusta määrästä osuus, joka vastaa velasta maksettavaa korkoa.

Takaajan ja muun vakuuden asettajan vähennysoikeus koskisi vain niitä korkoja, jotka alkuperäisellä velallisella kohdistuivat elinkeinotoimintaan tai maatalouteen. Takaaja ei siten saisi vähentää niitä korkoja, jotka alkuperäisellä velallisella kohdistuivat esimerkiksi asunnon hankkimiseen tai sellaiseen sijoitustoimintaan, jota ei voida pitää elinkeinotoimintana vaan niin sanottuna tulonhankkimistoimintana.

Takaajalle myönnettävään vähennykseen sovellettaisiin korkomenoja koskevia henkilöverotuksessa yleisesti sovellettavia säännöksiä. Siten esimerkiksi alijäämähyvityksen enimmäismäärä olisi 8 000 markkaa.

Jos alkuperäinen velallinen maksaa takaajalle tai muulle vakuuden asettajalle hyvityksen, hän saisi vähentää hyvitykseen sisältyvän koron osuuden korkoa koskevien säännösten mukaisesti. Esimerkiksi jos valtio on maksanut valtion takaaman opintolainan, alkuperäinen velallinen saisi vähentää takaajalle maksamaansa suoritukseen sisältyvän koron opintolainan korkona.

71 §. *Verovapaat matkakustannusten korvaukset.* Lainkohdassa ehdotetaan, että veronalaista tuloa ei olisi matkustamiskustannusten eikä kohtuullisten majoittumiskustannusten korvaus matkasta, jonka työntekijä työtehtäviensä hoitamiseksi tekee toissijaiseen työpaikkaansa. Toissijaiselle työpaikalle tehdystä matkasta voitaisiin korvata matkustamiskustannukset ja kohtuulliset majoittumiskustannusten korvauksena voitaisiin maksaa esimerkiksi hotellihuoneen hinta tai työtehtävistä riippuen tarpeelliseksi katsottavan asunnon vuokra. Päivärahaa ei voitaisi verovapaasti maksaa. Työnantajalta saatu matkakustannusten korvaus varsinaiseen työpaikkaan olisi edelleen veronalaista palkkaa.

Toissijainen työpaikka määriteltäisiin vero-

velvollisen työnantajan tai tämän kanssa samaan intressipiiriin kuuluvan yhteisön vakituiseksi toimipaikaksi, joka sijaitsee toisella paikkakunnalla tai toisessa valtiossa kuin työntekijän ensisijaisena pidettävä varsinaisen työpaikka. Kun verovelvollisella on kaksi tai useampia varsinaisia työpaikkoja, kokonaisarviointi ratkaisisi sen, mitä työpaikkaa on pidettävä ensisijaisena ja mitä toissijaisena työpaikkana. Ensisijaisena pidettäisiin käytännössä sitä työpaikkaa, jossa verovelvollinen pääasiallisesti työskentelee ja jonka läheisyydessä on hänen vakituinen asuntonsa. Tavallisimmin samaan intressipiiriin kuuluisivat konsernin muodostavat yritykset, mutta myös esimerkiksi kunnat voisivat muodostaa laissa tarkoitettun intressipiirin. Asialla saattaa olla käytännön merkitystä, sillä useampi kuin yksi kunta voi käyttää saman työntekijän palveluksia. Tällöin kahden työpaikan ongelmat voivat nousta esille.

82 §. *Stipendi, apuraha ja tunnustuspalkinto.* Opetusministeriön nimeämälle huippu-urheilijoille myönnettävä valmennus- ja harjoittelupuraha ehdotetaan säädettäväksi pysyvällä säännöksellä verovapaaksi.

93 §. *Asunnon ja työpaikan väliset matkakustannukset.* Matkakustannusten enimmäismäärää ehdotetaan korotettavaksi 20 000 markasta 3 000 markalla 23 000 markkaan. Siten enimmäismääräisen vähennyksen saisi silloin, kun asunnon ja työpaikan väliset matkakustannukset olisivat vähintään 26 000 markkaa.

Alueellisen liikkuvuuden tukemista varten ehdotetaan asunnon ja työpaikan välisten matkakustannusten omavastuuosuutta koskevaan säännökseen muutosta. Muutos koskisi tilanteita, joissa henkilö on osan verovuotta kokonaan tai osittain työttömänä.

Nykyistä 3 000 markan suuruista omavastuuta ehdotetaan alennettavaksi 270 markalla jokaiselta kuukaudelta, jonka ajan verovelvollinen on ollut työttömänä ja saanut sen perusteella työttömyysturvaa.

Työttömyyskuukaudet määriteltäisiin henkilölle maksettujen, laissa luettujen työttömyyspäiväraha- ja työmarkkinatukipäivien perusteella. Työttömyyskassa ja kansaneläkelaitos ilmoittaisivat verohallinnolle henkilölle maksettavien etuuksien markkamäärän ja niistä suoritettujen ennakonpidätysten lisäksi täysien korvauspäivien määrät. Ilmoitusvelvollisuuden laajentaminen edellyttää muutosta verotusmenettelystä annettuun (1558/1995) lakiin. Maksetut korvauspäivät

muutettaisiin samalla tavoin kuin työvoimahallinnossa kuukausiksi jakamalla niiden määrä kuukauteen sisältyvien työpäivien keskiarvolla eli luvulla 21 ja puoli.

Työtön olisi oikeutettu omavastuun alentamiseen myös siltä ajalta, kun hän työskentelee osa-aikaisesti, satunnaisesti, sivutoimisesti tai hänen työaikaansa on lyhennetty. Näiltä ajoilta maksettu, työttömyysturvalain 5 luvussa tarkoitettu soviteltu työttömyyspäiväraha tai työmarkkinatuki muunnettaisiin täysiksi korvauspäiviksi.

Samoin perustein omavastuuta alennettaisiin siltä ajalta, jolloin työtön osallistuu työvoimapolitiisiin toimenpiteisiin. Omavastuun alentamiseen ei kuitenkaan luonnollisesti oikeuttaisi aika, jolloin henkilö on työnantajalle maksettavalla työllistämistuella taikka työmarkkinatuella työllistetty normaaliin palkkatyöhön tai aika, jolloin tuki on myönnetty yritystoiminnan ajaksi. Siten työttömyysaikaan rinnastettavia jaksoja olisivat osallistuminen työvoimapolitiiseen aikuis- koulutukseen koulutustuella tai työmarkkinatuella sekä osallistuminen työharjoitteluun työllisyyslaissa (275/1987) ja työllisyysasetuksen (1363/1997) 9 luvussa tarkoitettulla työharjoittelutuella tai työmarkkinatuella. Samoin työttömän osallistuminen omaehtoiseen koulutukseen pitkäaikaistyöttömän omaehtoisen opiskelun tukemisesta annetussa laissa (709/1997) tai työttömien omaehtoisen opiskelun tukemisesta annetussa laissa (1402/1997) tarkoitetuilla etuuksilla rinnastettaisiin tältä osin työttömyysaikaan.

Omavastuuta alennettaisiin ainoastaan silloin, kun henkilölle on tosiasiallisesti maksettu edellä mainittuja etuuksia. Siten ajanjaksoa, jolta etuus on evätty esimerkiksi omavastuuajan, tarveharkinnan tai korvauksettoman määräajan johdosta, ei otettaisi huomioon. Myöskään vuorotteluvapaa-aika ja työllisyysasetuksen 10 luvussa tarkoitettu osa-aikaisaika eivät oikeuttaisi omavastuun alentamiseen.

124 §. *Veron määräytyminen ja jakautuminen veronsaajien kesken.* Valtion ja seurakuntien yhteisöverosuuden muutos ehdotetaan toteutettavaksi verontilityslakiin (532/1998) tehtävällä muutoksella. Seurakuntien osuuden alentaminen vaikuttaa myös tuloverolaissa mainittuihin prosentteihin siten, että valtion osuus Ahvenanmaan maakunnasta saadusta tulosta kasvaa 16,24 prosenttiin ja osittain verovapaiden yhteisöjen tuloveroprosentti pienenee 11,76 prosenttiin.

143 §. *Eräät siirtymäsäännökset.* Lainkohdetaan ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan luonnolliselle henkilölle työnantajana maksettava työmarkkinatuki olisi verovaapa tuloa verovuosina 1998 ja 1999. Verovapaus ei koskisi elinkeinotoimintaa, maataloutta eikä metsätaloutta varten saatua työmarkkinatukea.

1.2. Laki tuloverolain 77 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Palkkatulon verovapautta koskevan niin sanotun kuuden kuukauden säännön siirtymäaikaa ehdotetaan jatkettavaksi vielä vuodella.

1.3. Laki verotusmenettelystä

16 §. *Meno- ja vähennystietoja koskeva sivistyslain yleinen tiedonantovelvollisuus.* Lainkohdassa ehdotetaan, että työttömyyskassa, kansaneläkelaitos ja työvoimaviranomainen ilmoittaisi verohallinnolle niiden päivien lukumäärän, joilta työttömälle tai muulle tuloverolain 93 §:n 2 momentissa tarkoitettulle henkilölle on maksettu työttömyyspäivärahaa tai muuta lainkohdassa tarkoitettua korvausta. Ilmoitus tehdään vuosittain. Verohallinto laskee näiden tietojen perusteella matkakustannusten omavastuuosuiden.

1.4. Verontilityslaki

12 §. *Veronsaajaryhmien jako-osuudet.* Lainkohdassa ehdotetaan, että valtion jako-osuus olisi 58 prosenttia ja seurakuntien 2 prosenttia yhteisöverosta. Muutoksesta johdetaan, että osittain verovapaiden yhteisöjen verosta kuntien osuus nousisi 95,2381 prosenttiin ja seurakuntien osuus pienenesi 4,7619 prosenttiin.

2. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan vuoden 1999 alusta. Lakia sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 1999 toimitettavassa verotuksessa. Lain 24 §:n 4 momenttia, 31 §:n 6 momenttia, 71 §:n 1 momenttia ja

143 §:n 7 momenttia ehdotetaan sovellettavaksi kuitenkin jo verovuodesta 1998 alkaen.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 24 §:n 4 momentti, 33 §:n 1 momentti, 34 §:n 1 ja 4 momentti, 53 §:n 1 momentin 7 kohta, 71 §:n 1 momentti, 82 §:n 1 momentin 4 kohta, 93 §:n 1 momentti, 124 §:n 2 ja 3 momentti sekä 143 §:n 7 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 24 §:n 4 momentti ja 143 §:n 7 momentti laissa 475/1998, 53 §:n 1 momentin 7 kohta laissa 1465/1994, 82 §:n 1 momentin 4 kohta laissa 352/1995, 93 §:n 1 momentti laissa 1263/1997 ja 124 §:n 2 ja 3 momentti laissa 533/1998, sekä

lisätään 31 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1383/1997, uusi 6 momentti, 53 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 1465/1994, uusi 8 kohta, lakiin uusi 58 a § ja 93 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 1263/1997, uusi 4 momentti seuraavasti:

24 §

Toimintamuodon muutokset

Edellä 1 momentin 2 ja 5 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa katsotaan toimintamuodon muutoksessa saadut verovelvollisen aikaisempaa osuutta vastaavat uuden yhtiön osakkeet tai osuudet hankituiksi silloin, kun verovelvollinen on hankkinut osuutensa ennen muodonmuutosta toimineessa yhtiössä tai kuolinpesässä. Muutettaessa osuuskunta osakeyhtiöksi tai taloudellinen yhdistys osuuskunnaksi 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetulla tavalla verovelvollisen aikaisempaa osuutta vastaavat uuden osakeyhtiön osakkeet tai uuden osuuskunnan osuudet katsotaan hankituiksi silloin, kun verovelvollinen on hankkinut osuutensa ennen muodonmuutosta toimineessa osuuskunnassa tai taloudellisessa yhdistyksessä.

31 §

Luonnollisia vähennyksiä koskevat erityiset säännökset

Verovelvollisella on oikeus vähentää 71 §:ssä tarkoitettulle toissijaiselle työpaikalle tehdyistä matkoista aiheutuneet matkusta-

miskustannukset ja kohtuulliset majoittumiskustannukset tulon hankkimisesta aiheutuneina menoina siltä osin kuin työnantaja ei ole niitä korvannut. Jos matka tehdään muuta kuin julkista kulkuneuvoa käyttäen, vähennys lasketaan sen mukaan kuin 93 §:n 2 momentissa säädetään. Asunnon ja työpaikan välisiä matkakustannuksia koskevia vähennyskelpoisuuden rajoituksia sovelletaan näihin matkoihin vain siltä osin kuin on kysymys toissijaisen työpaikan sijainnin vuoksi tarpeellisen erillisen majoittumispaikan ja toissijaisen työpaikan välisistä matkoista.

33 §

Koron veronalaisuus

Korko ja muu siihen rinnastettava hyvitys sijoitetulle pääomalle on veronalaista pääomatuloa. Korkoon rinnastettavana hyvityksenä pidetään myös takaajan tai muun vakuuden asettajan alkuperäiseltä velalliselta saamaa sellaista korkoa vastaavaa hyvitystä, jonka takaaja tai muu hyvityksen saaja on vähentänyt verotuksessa. Talletukselle ja joukkovelkakirjalainalle maksetusta korosta suoritettavan lähdeveron perimisestä säädetään erikseen korkotulon lähdeverosta annetussa laissa (1341/90).

34 §

Henkivakuutuskorvausten veronalaisuus

Henkivakuutuksen nojalla saatu vakuutus-suoritus on veronalaista pääomatuloa ja muun henkilövakuutuksen nojalla saatu vakuutus-suoritus veronalaista ansiotuloa siten kuin jäljempänä säädetään. Henkivakuutuksena pidetään vain sellaista vakuutus-sopimusta, jossa on sovittu vakuutetusta ja edunsaajasta ja joka kuuluu henkivakuutusluokkiin 1 a, 1 c, 2 ja 3 sen mukaan kuin vakuutuslainsäädännössä tai sen nojalla säädetään. Henkivakuutus-suorituksena pidetään säästösumman lisäksi myös vakuutusmaksujen palautuksena tai takaisinostolla saatua määrää samoin kuin muutosarvoa eli sitä arvoa, joka on luettu vakuutuksenottajan hyväksi muuttaessa vakuutusta muunlaiseksi vakuutukseksi.

Jos vakuutus-sopimus sisältää useita vakuutuksia, verotuksessa vakuutusmaksu jaetaan eri vakuutuksille vakuutusmatemaattisin perustein.

53 §

Eräät verovapaat pääomatulot

Veronalaista tuloa ei ole:

7) yhteisön ulkomaiselta yhteisöltä saama osinko siten kuin elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 §:n 2 momentissa säädetään;

8) luonnolliselle henkilölle tai kuolinpesälle muuhun kuin tulonhankkimistoimintaan liittyvien valuuttakurssivoittojen yhteismäärä enintään 3 000 markkaan asti vuodessa.

58 a §

Takausvelan koron vähennyskelpoisuus

Takaajalla tai muun vakuuden asettajalla on oikeus vähentää sitoumuksensa perusteella suorittamansa velan tai sen suorittamista varten ottamansa velan korot, jotka ovat kertyneet siitä alkaen, kun velallinen on todettu maksukyvyttömäksi. Nämä korot ovat kuitenkin vähennyskelpoisia vain, jos alkuperäisellä velallisella olisi ollut oikeus niiden vähentämiseen elinkeinotoimintaan tai maatalouteen kohdistuvina korkoina.

Jos alkuperäinen velallinen on vastuunsa perusteella maksanut takaajalle tai muulle vakuuden asettajalle hyvityksen, hänellä on oikeus korkoa koskevien säännösten mukaan vähentää siihen sisältyvä velan korkoa vastaava osuus.

71 §

Verovapaat matkakustannusten korvaukset

Veronalaista tuloa ei ole työnantajalta työmatkasta saatu matkustamiskustannusten korvaus, päiväraha, ateriakorvaus ja majoituskorvaus. Veronalaista tuloa ei ole myöskään matkustamiskustannusten eikä kohtuullisten majoituskustannusten korvaus matkasta, jonka työntekijä työtehtäviensä hoitamiseksi muutoin kuin 72 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla tekee toissijaiseen työpaikkaansa, jona pidetään sellaista työnantajan tai tämän kanssa samaan intressipiiriin kuuluvan yhteisön vakituista toimipaikkaa, joka sijaitsee toisella paikkakunnalla tai toisessa valtiossa kuin työntekijän ensisijaisena pidettävä varsinainen työpaikka.

82 §

Stipendi, apuraha ja tunnustuspalkinto

Veronalaista tuloa ei ole:

4) liikuntalain (984/1979) 21 §:n nojalla valtion varoista opetusministeriön nimeämälle huippu-urheilijalle maksettava valmennus- ja harjoitteluapuraha.

93 §

Asunnon ja työpaikan väliset matkakustannukset

Ansiotulon hankkimisesta johtuneina menoina pidetään myös matkakustannuksia asunnosta työpaikkaan ja takaisin halvimmalla kulkuneuvon käyttökustannusten mukaan laskettuina. Näitä matkakustannuksia voidaan kuitenkin vähentää enintään 23 000 markkaa ja vain siltä osin, kuin ne ylittävät verovuonna 3 000 markan (*omavastuuosuus*).

Jos verovelvollinen on verovuoden aikana

saanut työttömyysturvain (602/1984) mukaista työttömyyspäivärahaa, työmarkkinatuesta annetun lain (1542/1993) mukaista työmarkkinatukea, työvoimapoliittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (763/1990) mukaista koulutustukea, työllisyyslain (275/1987) ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettua työharjoittelutukea, pitkäaikaistyöttömien omaehtoisen opiskelun tukemisesta annetun lain (709/1997) mukaista etuutta tai työttömien omaehtoisen opiskelun tukemisesta annetussa laissa (1402/1997) tarkoitettua koulutuspäivärahaa, hänen omavastuuosuuttaan pienennetään 270 markalla jokaiselta täydeltä korvauskuukaudelta. Omavastuuosuus on kuitenkin vähintään 540 markkaa. Täyteen korvauskuukauteen katsotaan kuuluvan 21,5 korvauspäivää vastaava määrä.

124 §

Veron määräytyminen

Pääomatulojen tuloveroprosentti on 28. Yhteisön ja yhteisetuuden tuloveroprosentti on niin ikään 28. Yhteisöjen ja yhteisetuuk-sien veron jakautumisesta eri veronsaajien kesken säädetään verontilityslaisissa (532/1998). Yhteisön ja yhteisetuuden Ah-venanmaan maakunnasta saadusta tulosta suoritetaan kuitenkin verovuosilta 2001—2003 veroa valtiolle 16,24 prosenttia.

Edellä 21 §:n 1 momentissa tarkoitettun osittain verovapaan yhteisön, tiekunnan ja yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöstä saadun tulon tuloveroprosentti on 11,76. Näiden yhteisöjen veron jakautumisesta kunnan ja seurakunnan kesken säädetään verontilitys-laissa.

143 §

Eräät siirtymäsäännökset

Vuosilta 1998 ja 1999 toimitettavissa veroituksissa veronalaista tuloa ei ole luonnolli-sen henkilön muussa kuin elinkeinotoimin-nassa, maataloudessa tai metsätaloudessa saama työllisyysasetuksessa (1363/1997) tarkoitettu työllistämistuki eikä työmarkkina-tuesta annetun lain (1354/1997) 2 a luvussa tarkoitettu työnantajalle maksettava työmark-kinatuki.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuo-delta 1999 toimitettavassa verotuksessa.

Lain 24 §:n 4 momenttia, 31 §:n 6 mo-menttia, 71 §:n 1 momenttia ja 143 §:n 7 momenttia sovelletaan kuitenkin verovuodesta 1998 alkaen.

2.

Laki**tuloverolain 77 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 77 §:n 1 momentin voimaantulosäännöksen 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1024/1997, seuraavasti:

Lain 77 §:n 1 momenttia sovelletaan palkkaan, joka saadaan 1 päivänä tammikuuta 1998 tai sen jälkeen. Vuoden 1995 aikana voimassa ollutta lakia sovelletaan kuitenkin vuosilta 1996—1999 toimitettavissa verotuksissa, jos ulkomaantyöskentely

- 1) on alkanut ennen vuotta 1996; taikka
- 2) alkaa tai on alkanut ennen vuotta 2000 ja liittyy rakennus-, asennus- tai kokoonpanotoimintaan sekä Suomen ja työskentely-

valtion välillä voimassa olevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyn sopimuksen nimenomaisen määräyksen mukaan työskentelyvaltio ei saa verottaa palkasta, joka saadaan rakennus-, asennus- tai kokoonpanotoimintaan liittyvästä työstä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .

3.

Laki**verotusmenettelystä annetun lain 16 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään verotusmenettelystä 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun lain (1558/1995) 16 §:ään, sellaisena kuin se on osittain laeissa 1122/1996 ja 1127/1996, uusi 7 momentti seuraavasti:

16 §

Meno- ja vähennystietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus

hallinnolle tuloverolain 93 §:n 4 momentissa tarkoitettu verovuoden korvauspäivien lukumäärä.

Työttömyyskassan, kansaneläkelaitoksen ja työvoimaviranomaisen on ilmoitettava vero-

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .

4.

Laki**verontilityslain 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 10 päivänä heinäkuuta 1998 annetun verontilityslain (532/1998) 12 §:n 1 ja 6 momentti seuraavasti:

12 §

Veronsaajaryhmien jako-osuudet

Verovuosina 1999 ja 2000 sovellettava valtion jako-osuus on 58 prosenttia ja kuntien jako-osuus 40 prosenttia yhteisöverosta. Verovuodesta 1999 seurakuntien jako-osuus on 2 prosenttia yhteisöverosta. Evankelis-luterilaisten seurakuntien yhteisövero on 99,92 prosenttia ja ortodoksisten seurakun-

tien yhteisövero on 0,08 prosenttia seurakuntien yhteisöverosta.

 Kunnille ja seurakunnille tuleviin yhteisöveroihin lisätään tuloverolain 21 ja 22 §:ssä tarkoitettujen yhteisöjen verot siten, että kuntien osuus on 95,2381 prosenttia ja seurakuntien osuus 4,7619 prosenttia.

 Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

 Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri Jouko Skinnari

1.

Laki**tuloverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 24 §:n 4 momentti, 33 §:n 1 momentti, 34 §:n 1 ja 4 momentti, 53 §:n 1 momentin 7 kohta, 71 §:n 1 momentti, 82 §:n 1 momentin 4 kohta, 93 §:n 1 momentti, 124 §:n 2 ja 3 momentti sekä 143 §:n 7 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 24 §:n 4 momentti ja 143 §:n 7 momentti laissa 475/1998, 53 §:n 1 momentin 7 kohta laissa 1465/1994, 82 §:n 1 momentin 4 kohta laissa 352/1995, 93 §:n 1 momentti laissa 1263/1997 ja 124 §:n 2 ja 3 momentti laissa 533/1998, sekä

lisätään 31 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1383/1997, uusi 6 momentti, 53 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 1465/1994, uusi 8 kohta, lakiin uusi 58 a § ja 93 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 1263/1997, uusi 4 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

24 §

Toimintamuodon muutokset

Edellä 1 momentin 2 ja 5 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa katsotaan toimintamuodon muutoksessa saadut verovelvollisen aikaisempaa osuutta vastaavat uuden yhtiön osakkeet tai osuudet hankituiksi silloin, kun verovelvollinen on hankkinut osuutensa ennen muodonmuutosta toimineessa yhtiössä tai kuolinpesässä. Muutettaessa osuuskunta osakeyhtiöksi 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetulla tavalla verovelvollisen aikaisempaa osuutta vastaavat uuden osakeyhtiön osakkeet katsotaan hankituiksi silloin, kun verovelvollinen on hankkinut osuutensa ennen muodonmuutosta toimineessa osuuskunnassa.

Edellä 1 momentin 2 ja 5 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa katsotaan toimintamuodon muutoksessa saadut verovelvollisen aikaisempaa osuutta vastaavat uuden yhtiön osakkeet tai osuudet hankituiksi silloin, kun verovelvollinen on hankkinut osuutensa ennen muodonmuutosta toimineessa yhtiössä tai kuolinpesässä. Muutettaessa osuuskunta osakeyhtiöksi *tai taloudellinen yhdistys osuuskunnaksi* 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetulla tavalla verovelvollisen aikaisempaa osuutta vastaavat uuden osakeyhtiön osakkeet *tai uuden osuuskunnan osuudet* katsotaan hankituiksi silloin, kun verovelvollinen on hankkinut osuutensa ennen muodonmuutosta toimineessa osuuskunnassa *tai taloudellisessa yhdistyksessä*.

31 §

Luonnollisia vähennyksiä koskevat erityiset säännökset

Verovelvollisella on oikeus vähentää 71 §:ssä tarkoitettulle toissijaiselle työpaikal-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

33 §

Koron veronalaisuus

Korko ja muu siihen rinnastettava hyvitys sijoitetulle pääomalle on veronalaista pääomatuloa. Talletukselle ja joukkovelkakirjalainalle maksetusta korosta suoritettavan lähdeveron perimisestä säädetään erikseen korkotulon lähdeverosta annetussa laissa (1341/1990).

33 §

Koron veronalaisuus

Korko ja muu siihen rinnastettava hyvitys sijoitetulle pääomalle on veronalaista pääomatuloa. *Korkoon rinnastettavana hyvityksenä pidetään myös takaajan tai muun vakuuden asettajan alkuperäiseltä velalliselta saamaa sellaista korkoa vastaavaa hyvitystä, jonka takaaja tai muu hyvityksen saaja on vähentänyt verotuksessa. Talletukselle ja joukkovelkakirjalainalle maksetusta korosta suoritettavan lähdeveron perimisestä säädetään erikseen korkotulon lähdeverosta annetussa laissa (1341/90).*

34 §

Henkivakuutuskorvausten veronalaisuus

Henkivakuutuksen nojalla saatu vakuutus-suoritus on veronalaista pääomatuloa ja muun henkilövakuutuksen nojalla saatu vakuutus-suoritus veronalaista ansiotuloa siten kuin jäljempänä säädetään.

34 §

Henkivakuutuskorvausten veronalaisuus

Henkivakuutuksen nojalla saatu vakuutus-suoritus on veronalaista pääomatuloa ja muun henkilövakuutuksen nojalla saatu vakuutus-suoritus veronalaista ansiotuloa siten kuin jäljempänä säädetään. *Henkivakuutuksena pidetään vain sellaista vakuutus-sopimusta, jossa on sovittu vakuutetusta ja edunsaajasta ja joka kuuluu henkivakuutusluokkiin 1 a, 1 c, 2 ja 3 sen mukaan kuin vakuutuslainsäädännössä tai sen nojalla säädetään. Henkivakuutus-suorituksena pidetään säästösumman lisäksi myös vakuutusmaksujen palautuksena tai takaisinostolla saatua määrää samoin kuin muutosarvoa eli sitä arvoa, joka on luettu vakuutuksenottajan hyväksi muu-*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Henkivakuutusasuoritukseksi pidetään säästösumman lisäksi myös vakuutusmaksujen palautuksena tai takaisinostolla saatua määrää samoin kuin muutosarvoa eli sitä arvoa, joka on luettu vakuutuksenottajan hyväksi muutettaessa vakuutusta muunlaiseksi vakuutukseksi.

tettaessa vakuutusta muunlaiseksi vakuutukseksi.

Jos vakuutus sopimus sisältää useita vakuutuksia, verotuksessa vakuutusmaksu jaetaan eri vakuutuksille vakuutusmatemaattisin perustein.

53 §

Eräät verovapaat pääomatulot

Veronalaista tuloa ei ole:

7) yhteisön ulkomaiselta yhteisöltä saama osinko siten kuin elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 §:n 2 momentissa säädetään.

7) yhteisön ulkomaiselta yhteisöltä saama osinko siten kuin elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 §:n 2 momentissa säädetään;

8) luonnolliselle henkilölle tai kuolinpesälle muuhun kuin tulothankkimistoimintaan liittyvien valuuttakursivoittojen yhteismäärä enintään 3 000 markkaan asti vuodessa.

58 a §

Takausvelan koron vähennyskelpoisuus

Takaajalla tai muun vakuuden asettajalla on oikeus vähentää sitoumuksensa perusteella suorittamansa velan tai sen suorittamista varten ottamansa velan korot, jotka ovat kertyneet siitä alkaen, kun velallinen on todettu maksukyvyttömäksi. Nämä korot ovat kuitenkin vähennyskelpoisia vain, jos alkuperäisellä velallisella olisi ollut oikeus niiden vähentämiseen elinkeinotoimintaan tai maatalouteen kohdistuvina korkoina.

Jos alkuperäinen velallinen on vastuunsa perusteella maksanut takaajalle tai muulle vakuuden asettajalle hyvityksen, hänellä on oikeus korkoa koskevien säännösten mukaan vähentää siihen sisältyvä velan korkoa vastaava osuus.

71 §

Verovapaat matkakustannusten korvaukset

Veronalaista tuloa ei ole työnantajalta työmatkasta saatu matkustamiskustannusten

71 §

Verovapaat matkakustannusten korvaukset

Veronalaista tuloa ei ole työnantajalta työmatkasta saatu matkustamiskustannusten

Voimassa oleva laki

korvaus, päiväraha, ateriakorvaus ja majoit-
tumiskorvaus.

Ehdotus

korvaus, päiväraha, ateriakorvaus ja majoit-
tumiskorvaus. *Veronalaista tuloa ei ole
myöskään matkustamiskustannusten eikä
kohtuullisten majoittumiskustannusten kor-
vaus matkasta, jonka työntekijä työtehtävien-
sä hoitamiseksi muutoin kuin 72 §:n 1 mo-
mentissa tarkoitettulla tavalla tekee toissijai-
seen työpaikkaansa, jona pidetään sellaista
työnantajan tai tämän kanssa samaan intres-
sipiiriin kuuluvan yhteisön vakituista toimi-
paikkaa, joka sijaitsee toisella paikkakunnal-
la tai toisessa valtiossa kuin työntekijän en-
sisijaisena pidettävä varsinainen työpaikka.*

82 §

Stipendi, apuraha ja tunnustuspalkinto

Veronalaista tuloa ei ole:

4) liikuntalain (984/1979) 21 §:n nojalla
valtion varoista opetusministeriön nimeämäl-
le huippu-urheilijalle maksettava valmennus-
ja harjoittelupuraha.

4) liikuntalain (984/1979) 21 §:n nojalla
valtion varoista opetusministeriön nimeämäl-
le huippu-urheilijalle maksettava valmennus-
ja harjoittelupuraha.

93 §

*Asunnon ja työpaikan väliset
matkakustannukset*

Ansiotulon hankkimisesta johtuneina me-
noina pidetään myös matkakustannuksia
asunnosta työpaikkaan ja takaisin halvimman
kulkuneuvon käyttökustannusten mukaan
laskettuina. Näitä matkakustannuksia voi-
daan kuitenkin vähentää enintään 20 000
markkaa ja vain siltä osin kuin ne ylittävät
verovuonna 3 000 markkaa.

93 §

*Asunnon ja työpaikan väliset
matkakustannukset*

Ansiotulon hankkimisesta johtuneina me-
noina pidetään myös matkakustannuksia
asunnosta työpaikkaan ja takaisin halvimman
kulkuneuvon käyttökustannusten mukaan
laskettuina. Näitä matkakustannuksia voi-
daan kuitenkin vähentää enintään 23 000
markkaa ja vain siltä osin, kuin ne ylittävät
verovuonna 3 000 markan (**omavastuu-
osuus**).

*Jos verovelvollinen on verovuoden aikana
saanut työttömyysturvalain (602/1984) mu-
kaista työttömyyspäivärahaa, työmarkkina-
tuesta annetun lain (1542/1993) mukaista
työmarkkinatukea, työvoimapolitiitisesta ai-
kuiskoulutuksesta annetun lain (763/1990)
mukaista koulutustukea, työllisyyslain
(275/1987) ja sen nojalla annetuissa sään-
nöksissä tarkoitettua työharjoittelutukea, pit-
käaikaistyöttömien omaehtoisen opiskelun
tukemisesta annetun lain (709/1997) mukais-*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

ta etuutta tai työttömien omaehtoisen opiskelun tukemisesta annetussa laissa (1402/1997) tarkoitettua koulutuspäivärahaa, hänen omavastuuosuuttaan pienennetään 270 markalla jokaiselta täydeltä korvauskuukaudelta. Omavastuuosuus on kuitenkin vähintään 540 markkaa. Täyteen korvauskuukauteen katsotaan kuuluvan 21,5 korvauspäivää vastaava määrä.

124 §

Veron määräytyminen

Pääomatulojen tuloveroprosentti on 28. Yhteisön ja yhteisetuuden tuloveroprosentti on niin ikään 28. Yhteisöjen ja yhteisetuuksien veron jakautumisesta eri veronsaajien kesken säädetään verontilityslaisissa (532/1998). Yhteisön ja yhteisetuuden Ahvenanmaan maakunnasta saadusta tulosta suoritetaan kuitenkin verovuosilta 2001—2003 veroa valtiolle 15,96 prosenttia.

Edellä 21 §:n 1 momentissa tarkoitetun osittain verovapaan yhteisön, tiekunnan ja yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöstä saadun tulon tuloveroprosentti on 12,04. Näiden yhteisöjen veron jakautumisesta kunnan ja seurakunnan kesken säädetään verontilityslaisissa.

Pääomatulojen tuloveroprosentti on 28. Yhteisön ja yhteisetuuden tuloveroprosentti on niin ikään 28. Yhteisöjen ja yhteisetuuksien veron jakautumisesta eri veronsaajien kesken säädetään verontilityslaisissa (532/1998). Yhteisön ja yhteisetuuden Ahvenanmaan maakunnasta saadusta tulosta suoritetaan kuitenkin verovuosilta 2001—2003 veroa valtiolle 16,24 prosenttia.

Edellä 21 §:n 1 momentissa tarkoitetun osittain verovapaan yhteisön, tiekunnan ja yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöstä saadun tulon tuloveroprosentti on 11,76. Näiden yhteisöjen veron jakautumisesta kunnan ja seurakunnan kesken säädetään verontilityslaisissa.

143 §

Eräät siirtymäsäännökset

Vuosilta 1998 ja 1999 toimitettavissa verotuksissa veronalaista tuloa ei ole luonnollisen henkilön muussa kuin elinkeinotoiminnassa, maataloudessa tai metsätaloudessa saama työllisyysasetuksen (1363/1997) tarkoitettu työllistämistuki.

Vuosilta 1998 ja 1999 toimitettavissa verotuksissa veronalaista tuloa ei ole luonnollisen henkilön muussa kuin elinkeinotoiminnassa, maataloudessa tai metsätaloudessa saama työllisyysasetuksessa (1363/1997) tarkoitettu työllistämistuki eikä työmarkkinatuesta annetun lain (1354/1997) 2 a luvussa tarkoitettu työnantajalle maksettava työmarkkinatuki.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuo-

*Voimassa oleva laki**Ehdotus**delta 1999 toimitettavassa verotuksessa.**Lain 24 §:n 4 momenttia, 31 §:n 6 momenttia, 71 §:n 1 momenttia ja 143 §:n 7 momenttia sovelletaan kuitenkin verovuodesta 1998 alkaen.***2.****Laki****tuloverolain 77 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 77 §:n 1 momentin voimaantulosäännöksen 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1024/1997, seuraavasti:**Voimassa oleva laki**Ehdotus*

Lakia sovelletaan palkkaan, joka saadaan lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen. Vuoden 1995 aikana voimassa ollut lakia sovelletaan kuitenkin vuosilta 1996—1998 toimitettavissa verotuksissa, jos ulkomaantyöskentely

1) on alkanut ennen vuotta 1996; taikka
2) alkaa tai on alkanut ennen vuotta 1999 ja liittyy rakennus-, asennus- tai kokoonpanotoimintaan sekä Suomen ja työskentelyvaltion välillä voimassa olevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyn sopimuksen nimenomaisen määräyksen mukaan työskentelyvaltio ei saa verottaa palkasta, joka saadaan rakennus-, asennus- tai kokoonpanotoimintaan liittyvästä työstä.

Lain 77 §:n 1 momenttia sovelletaan palkkaan, joka saadaan 1 päivänä tammikuuta 1998 tai sen jälkeen. Vuoden 1995 aikana voimassa ollut lakia sovelletaan kuitenkin vuosilta 1996—1999 toimitettavissa verotuksissa, jos ulkomaantyöskentely

1) on alkanut ennen vuotta 1996; taikka
2) alkaa tai on alkanut ennen vuotta 2000 ja liittyy rakennus-, asennus- tai kokoonpanotoimintaan sekä Suomen ja työskentelyvaltion välillä voimassa olevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyn sopimuksen nimenomaisen määräyksen mukaan työskentelyvaltio ei saa verottaa palkasta, joka saadaan rakennus-, asennus- tai kokoonpanotoimintaan liittyvästä työstä.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 199 .*

3.

Laki**verotusmenettelystä annetun lain 16 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään verotusmenettelystä 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun lain (1558/1995) 16 §:ään,
sellaisena kuin se on osittain laeissa 1122/1996 ja 1127/1996, uusi 7 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

16 §

*Meno- ja vähennystietoja koskeva sivullisen
yleinen tiedonantovelvollisuus*

*Työttömyyskassan, kansaneläkelaitoksen ja
työvoimaviranomaisen on ilmoitettava vero-
hallinnolle tuloverolain 93 §:n 4 momentissa
tarkoitettu verovuoden korvauspäivien luku-
määrä.*

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .*

4.

Laki**verontilityslain 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 10 päivänä heinäkuuta 1998 annetun verontilityslain (532/1998) 12 §:n 1 ja
6 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

12 §

12 §

*Veronsaajaryhmien jako-osuudet**Veronsaajaryhmien jako-osuudet*

Verovuosina 1999 ja 2000 sovellettava
valtion jako-osuus on 57 prosenttia, kuntien
jako-osuus 40 prosenttia ja seurakuntien ja-
ko-osuus 3 prosenttia yhteisöverosta. Evan-
kelis-luterilaisten seurakuntien yhteisövero
on 99,92 prosenttia ja ortodoksisten seura-
kuntien yhteisövero on 0,08 prosenttia seura-
kuntien yhteisöverosta.

Verovuosina 1999 ja 2000 sovellettava
valtion jako-osuus on 58 prosenttia ja kun-
tien jako-osuus 40 prosenttia yhteisöverosta.
Verovuodesta 1999 seurakuntien jako-osuus
on 2 prosenttia yhteisöverosta. Evankelis-
luterilaisten seurakuntien yhteisövero on
99,92 prosenttia ja ortodoksisten seura-
kuntien yhteisövero on 0,08 prosenttia seura-
kuntien yhteisöverosta.

Kunnille ja seurakunnille tuleviin yhteisö-
veroihin lisätään tuloverolain 21 ja 22 §:ssä

Kunnille ja seurakunnille tuleviin yhteisö-
veroihin lisätään tuloverolain 21 ja 22 §:ssä

Voimassa oleva laki

tarkoitettujen yhteisöjen verot siten, että kuntien osuus on 93,0233 prosenttia ja seurakuntien osuus 6,9767 prosenttia.

Ehdotus

tarkoitettujen yhteisöjen verot siten, että kuntien osuus on 95,2381 prosenttia ja seurakuntien osuus 4,7619 prosenttia.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .*